

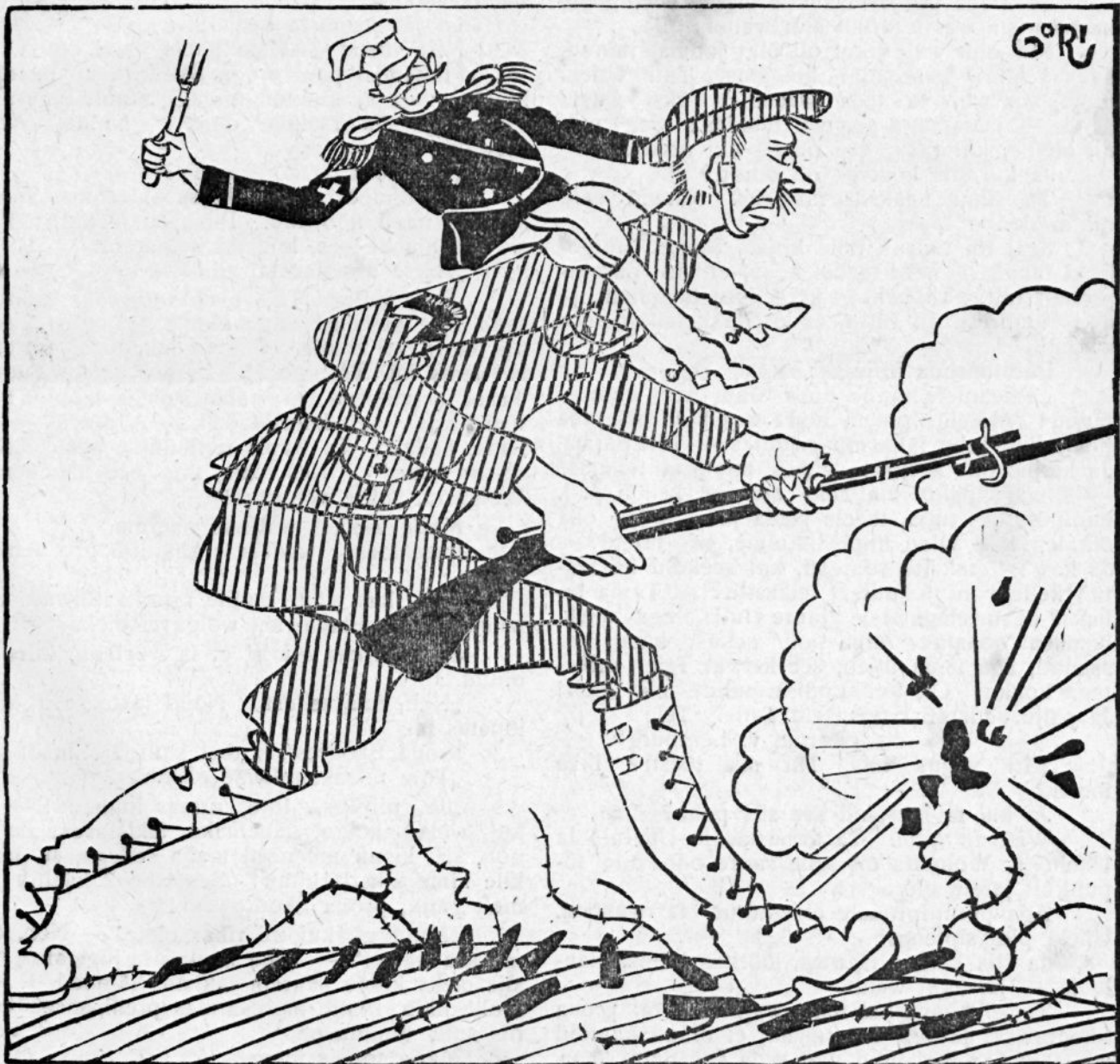
Meie Mats

Nr. 25. (207)

Laupäeval, 9. augustil 1919.

Nr. 25. (207)

Kudas [redacted] võidab.

„Me löime vaenlase puruks ja sundisime ta paaniliselt taganema. Ka eestlased võtsid lahingust osa.“

[redacted]

Kosjasobitajad.

Sõjamehe romaan.

Horst Bodemer.

(Järg 13.)

Arwenõunik oli järgmisel hommikul veel kord õnne katsunud — kõige suurema rahuga. Aga Maria oli ainult tummalt ja südikalt pead raputanud.

Ja ometi kartis neiu. Wõimata ju ei olnud, et paruni proua tema juure tuli. Wõi herra v. Uffeln! See oli väga võimalik. Muidugi tuli Uffeln mundris, sest wististi oli ta teda eila mõistnud ja ei olnud nii taktita, et erariides juures ilmus.

Seda see põhjas elamine tegi! Niisuguste haawamiste wastu wõidi siin walmis olla.

Kui onu widewikul oli õlut jooma läinud, hakkas Maria kergemini hingama. Tuli Uffeln nüüd, siis wõis ta teda vähemalt üksi wastu wõtta — ja temaga selgesti rääkida! See pidi nii olema, kui raske see oli — kui raske!

Ja kui siis kõik — oli olnud?

Ta silmad läksid niiskeks. Närwid said tuntawaks.

Seal tõi tüdruk talle kirja. Suured nurgelised tähed — neiu teadis kohe, et kiri paruniproualt tuli. Ta hakkas kergemini hingama ja awas ümbriku nii ruttu, et kirjalakk talle näkku kargas.

Paruniproua kirjutas:

„Teie olete mulle ilusa õnnetuse walmistanud! Mõtlege ometi, herra v. Uffeln oli täna hommikul juba jälle minu juures — Teie pärast! Ja kerjus on: kerjus! — Jah, mis peab tegema? — Nii siis palun ma Teid homme kell 5 p. l. minu juure tulla, theele jääda ja — wõib olla õhtulegi! — Olen uudishimuline, kas telete? — Ja kas imestaksite suuresti, kui seekord ka teatud kellegi minu juurest leiaksite? — Tema tahaks heameelega teie juure tulla, aga siiski homseni oodata! Mina pole sellest hästi aru saanud, aga tema ütleb, see käiwat Teie mõtetega kokku. Oi, kui uudishimuline ma olen! Ja palju südamlisi terwiseid Teile. Teie

Gertrud v. Lehrburg“.

Kiri wajus alla. Nii siis tõesti? Ikka tõesti?

Ja kui ta läks, oli see siis paha?

Wististi mitte. Ta armastas ju Uffelni! Ja Uffeln?! Wõimata oli selle suure õnne üle lõpulikult järele mõtelda!

Aga paruniprouale ei tahtnud ta wastata. Uffeln pidi siplema!

Ja siis kargas ta üles, lõõritas lõbusat lau-
lu ja — jäi akki wait.

Teisel hommikul üsna wara läks ta proua Skodrowski juure. Siia maani ei olnud kaardid waletanud, miks pidid nad seda siis nüüd korraga tegema?

Kaardimoor ei oleks tarwitsenud midagi teada, ta luges seda neiu näolt, kudas lood olid.

„Juba jälle siin?“

„Ma usun, ma olengi juba selle mehega tuttawaks saanud, kellele ma lähen.“

Ja ta punastas ise sügawasti.

Kaardipanija waatas talle truusüdamliselt näkku ja naeris siis.

„Ja nüüd pean ma Teile wist küll ütleva, kas ta Teile tulewane peigmees on?“

„Jah, proua Skodrowski, ma palun seda!“

Maria istus juba kärsitult toolil; närwili-
kult liikusid ta käed laual siia-sinna.

Kaardimoor tegi tõsise näo ja mõtles selle juures:

„Otse naeruwäärt, kui rumalad inimesed on!“

Ja siis segas ta kaua.

Neiu tõstis — enda poole kolm korda.

Pikkamisi pani proua Skodrowski kaardid lauale. Aga ei ütelnud midagi, ainult luges.

„Aga siis rääkige ometi!“ hüüdis Maria ärewalt.

„Kas soowite kõik teada?“

Kaardimoori hääles kajas ähwardus. Maria kõri oli nagu nõõritud. Punased plekid tantsisid ta silmade ees, kõrwad kohisesid.

„Jah!“ sosistas ta wiimaks.

„See, kellega Teile olete tuttawaks saanud, saab Teile meheks. Aga ainult kannatust, sest nii lihtne asi ei ole. Suured takistused on teel. Nii tema kui Teile pool! — Tuleb ametiwahetus. Tema sugulased ei taha sellega leppida! — Kuid asja saab korraldada! — Aga seal — oh häda, häda!“ Ta tippis ristikümne peale. „Siin seisab haak! — Kas teate, mis see tähendab? Wõlgasid, suuri wõlgasid!“

Maria hakkas waljusti naerma.

Imestades waatas kaardimoor temale näkku.

„Jah, kas wõite endile ratsakaardiwäe ohwitseri ettekujutada, kel wõlga ei oleks?“

Siin märkas Maria, et ta veel liig kiire oli olnud.

„Noh, mis sellest! Nüüd teate seda ka!“ lõpetas ta.

Proua Skodrowski tegi suured silmad.

„Tore ratsakaardiwäe ohwitser?“

„Ja piltilus, tore, armas inimene! — Ja kui wõlad kõige pahemaks takistuseks on — noh, siis kisun ma need maha sellega, et tshekile nime alla kirjutan! See tshekk kaalub nimelt palju, proua Skodrowski!“

„Muidugi, kui nii rikas olete. — Noh, eks me saa näha!“ — Jälle hakkas ta lugema. „Jah, siis oleks kõige suurem takistus läinud! — Aga mulle näib, mulle näib, armas preili, et see kaunis suur summa on!“

Maria tõusis üles.

„Teie tarkus on mulle veel kord sada marka wäärt — olge head! Jumalaga, proua Skodrowski. Ma pean nüüd õhu kätte minema

— õhu kätte! Kõige parema meelega lendak-
sin ma!”

Proua Skodrowski laskis enesele tindi, sule ja paberi tuua ning kirjutas proua Heisterlohle pika kirja. Sest sestsaadik, kui paruniproua proua Heisterlohd oli tahtnud wahelt wälja jätta, ei soowinud ta selle suurtsugu daamiga mitte enam otsekohest äriühendust.

Raha-asjus pidi inimene aus olema — läbi ja läbi aus!

* * *

Paruniproua suudles Mariat palgele, hoidis ta enesest käepikkuselt kaugel ja raputas pead.

„Kas wõib seda wõimalikuks arwata? — Tuli, waatas, wõitis! — Ma ei saanud Uffelnist eila hommikul enam lahti, nii ülitäis oli ta süda. Önn ainult, et Teie ta terwet pihtimist ei kuulnud!”

Maria Hoffmannile kõlasid need sõnad kõrwu nagu muusika. Ta punastas ja waatas ringi. Paruniproua naeris.

„Ei, ta ei ole weel siin! Tuleb alles tunni aja pärast. Selle eest kandsin hoolt.”

Ta ohkas.

„Mina tunnen teda juba kolmteist aastat. Noore leitnandina tuli ta minu mehe polku. Ja kui ma temast ka palju wanem ei ole, alati puistas ta mulle oma südame wälja, ja siis seadsin mina ta pea jälle otse! — Need leitnandid! Need kergemeelsed inimesed! — Aga laske enast enne kord imestada, mu armas preili Hoffmann! — Hm! Hm! See elfenbeinikarwa kleit oma roosa alustooniga passib Teile hästi! Üleüldse, Teil on maitset! Igas juhtumises — ja jah! Pallikleidis olete Teie wist suurepäraline. Örn, walge nahk! Ja juba piiblis seisab: naine aga waadaku, et ta mehele meeldib! See on siis kõik täiesti korras! — Aga nüüd istume ja joomme theed. Kõige pealt mu südamlikum tänu ametliku külaskäigu eest!”

Paruniproua naeris jälle, andis Mariale weel suud, seekord suu peale, ja surus ta siis lähedale toolile.

„Nüüd ütelge mulle, palun, missuguse seisukoha wõtate Teie nende ootamata sündmuste wastu?”

Maria oleks kõige parema meelega waljusti hõisanud, aga ta walitses enese üle.

Esiti laud puhtaks! Ja meestele ei meeldinud wististi mitte, kui nad wähematki tõrkumist ei leidnud. Seltskondlised wahed olid küllalt nii suured, et tarwis oli kahekordselt ette waadata.

„Paruniproua,” ütles ta, „elus ei wõi ju kõik kiirrongi kiirusel minna! Waewalt tunnen ma herra v. Uffelni. Ja tema tunneb mind sama wähe!”

Seda wastust ei olnud paruniproua uneski oodanud. See neiu, wõis ju kõik ta plaanid weel segi wisata! Seda ei tohtinud olla!

Koltshaki tulewase „uue, ühendatud“ Wene-
maa wapp. Kas ta meile ka kõlbaks, seda ma
ei tea, sest ma ei ole nii suur kunstitudja kui
kawaleri Kompus. T sink.

„Noh, no — armastus esimesel pilgull
Kas usute tõesti, et seda elus ei juhtu?”

Maria kohmetas.

„Wististi. Aga mina arwan, ka takistused
ei puudu.”

Paruniproua hakkas kergemini hingama.
Nüüd sai ta jälle heasse sõiduweesse. Nüüd
tarwis ainult kindlasti tüürida. Tuli Uffeln, pi-
did takistused koristatud olema.

„Muidugi on ka takistusi. Nende üle rää-
kisin ma Uffelniga eila pikalt ja sellepärast ei
saanudki ma tast nii ruttu lahti. Tema palus
mind kui oma head sõpra kõiki takistusekiwa
kõrwale toimetada. Mitte midagi salata, sest
see teeks pärast pahandust. Puuduwa aususe
pärast läheb nii palju abielusid hukka. — Sel-
lest saite wististi aru, armas preili Hoffmann,
eks ole?”

Maria nikutas ainult pead. Ta ei saanud
sõnagi suust, sest nüüd pidi ju ilmuma, kas
kaardid selles asjas õiguse said wõi ei.

„Kas teate, et see mulle väga piinlik ülesanne on,“ tähendas paruniproua ohates. „Ja kui Uffeln mulle nii lähedal ei seisaks, ma jätkaksin omad sõrmed puhtaks.“

Meelega waikis ta nüüd. Maria Hoffmann pidi teda paluma. Wiisist, kudas see sündis, wõis järeldusi teha.

Maria oli rahulikuks jäänud — väga rahulikuks.

„Paruniproua, rääkige aga julgesti. Ma tean ju, et Teie minu vastu hea olete. Meeleaususest saan ma selgesti aru.“

Nüüd kahmas paruni proua Maria käest kinni.

„See oli mõistlik, wiisakas wastus. Ja pahaks panemist ei ole — eks ole nii?“

„Ei!“

Ta ei lasknud Maria kätt lahti.

„Ma ei tea, kas Teie meie ringkondade elu, iseäranis ratsakaardiwäes, õieti oskate hinnata. Mina seda ei usu. Hiiglarikkuse kõrwal — Teie tarwitsete ainult nimekirja waadata, neis polkudes teenib terve rida hertsogid, würstisid ja printsisid — aga Teie leiate sealt ka herrasid wanast põlisest mõisnikuseisusest, kellel raha wähe on, nimesid, mis sõdadest ja kojateenistusest tuttawad. Jah, sa armas Jumal, see on õige ja hea. See on traditsion. Neist peab mõistlik inimene lugu. Nüüd aga tuleb raha teinepool! Meie päewil ei elata enam nii lihtsalt kui kahesaja, saja, wiiekümne aasta eest. Nüüd on kümme marka wähem kui enne taaler. Mis peab nüüd niisugune ratsakaardiwäelane tegema? Tagasihoidlik ei wõi ta ju olla. Nii siis: ta teeb wõlgasid. Ja need suurenewad — hiiglaruttu. Teie ei wõi arwatagi, kui ruttu, mu armas preili Hoffmann! Ratsakaardiwäelasel on ju krediiti! See sunnitakse talle otse peale. Wana nimi, tähtjas polk — herrad enamasti ka toredad, hea wälimusega — nii pole midagi karta. Ja kui kord ühe juures pisut kaotatakse, seda enam maksab teine. Ärimehed saawad kulud kätte. Sest kord wõtawad need herrad ometi naise — rikaste seltsimeeste õdesid leidub — kuni rikaste kaupmeesteni! Et äiapapal mõnikord üsna suured wõlad on kinni maksta, sellest ei ole midagi, see on arusaadaw. — Üksikuid asju ei taha ma kirjeldada. Kas oskate enesele seda ette kujutada, armas preili Hoffmann?“

(Järgneb.)

Kuidas Jaanist ja Liisist wiimaks õnnelik paar sai. . .

Kui päike oma wiimaseid kiireid üle Tamme küla talude huniku heitis, walgustades ainult majade lubjatud korstnaid ja hiigla kuuskede tuule käes pisut kiikuwaid latwu, kogus Kanne

kiigele ümbruskonna noortrahvast ebamääraselt kokku.

Laiapihalsed külapoisid, tüsedad, punapõskelised talutüdrukud saiwad üheks pööraselt keerutawaks koguks, tantsides küla pillimehe Pihlaka Mardi harmonika helide saatel.

Ummargune, õigejooneline murupind oli muudetud süsimustaks tasapinnaliseks tantsupõrandaks.

Külapoisid — perepojad ja talusulased läbi-segi — istusiwad ühel pool tantsupõrandat, suitsetasiwad omakeeratud „wiikat“, ehk odawahinnalisi paberosse, heitsiwad kelmilikka pilke ja naljamõttelisi lauseid teinepool istuwatele tüdrukutele.

Kadaka Jaan oli oma ütelistega alati teistest ees. Tema sõnad sünnitasiwad ikka naeruwabinat tüdrukute keskel.

Ta oskab peenemaitseiselt kõiki läbi wõtta, tüdrukute armulugusid pentsliku mõttejoonega korrata, nii et igaüks tahtmata naerukrambid sai, kui Jaan kellegi lakaskäimist harutas.

Kord rääkis ta Oja Antoni hiljuti äpardanud kosjalugu, teinekord jälle Lepiku Leena luhtaläind meheleminekut j. n. e.

Aga igakord oskas ta olnud, ehk olematule juhtumisele niiwõrd pentsliku põhimõtte anda, et need, kelle lakaskäimist ja muid sarnaseid üleelamisi ta arutas, sugugi tema peale wihaseks ei saanud, waid wastuoksa kaasa naerisid, et mitte pilke alla sattuda.

Täna oli Jaan weidi tagasihoidlikum kui muidu. Aga ta tantsis siiski kõik tüdrukud kordamööda läbi, rääkis poistele Sepa Mari ja Kondi Antoni tagajärgedeta wahekorrast ning kadus wiimaks salamahti tantsupõrandalt, rääkimata kellegile kuhu ta läheb. . . .

Kiirelt hingeldades ruttas ta mööda tänawat küla poole. Mitmest perest sammus ta mööda ja jäi wiimaks ühe üksiku talu wärawa taha seisma.

Läbi õunapuu aia paistis kui tume wiirastus majasarnane kogu. See oli ait. Ja sel ajal oli lakk wärskete heintega, ja neis wärsketes heintes magas Liisi. . . .

Pöks . . . põks . . . põks . . . tagus Jaani süda, tagus ja walutas.

Nähes, et pererahwas magamas, puges Jaan wärawa wahelt läbi, sammus läbi rohuaija ja jäi lakka wiiva redeli kohale seisma, heites huwitustundelist pilku ülespoole.

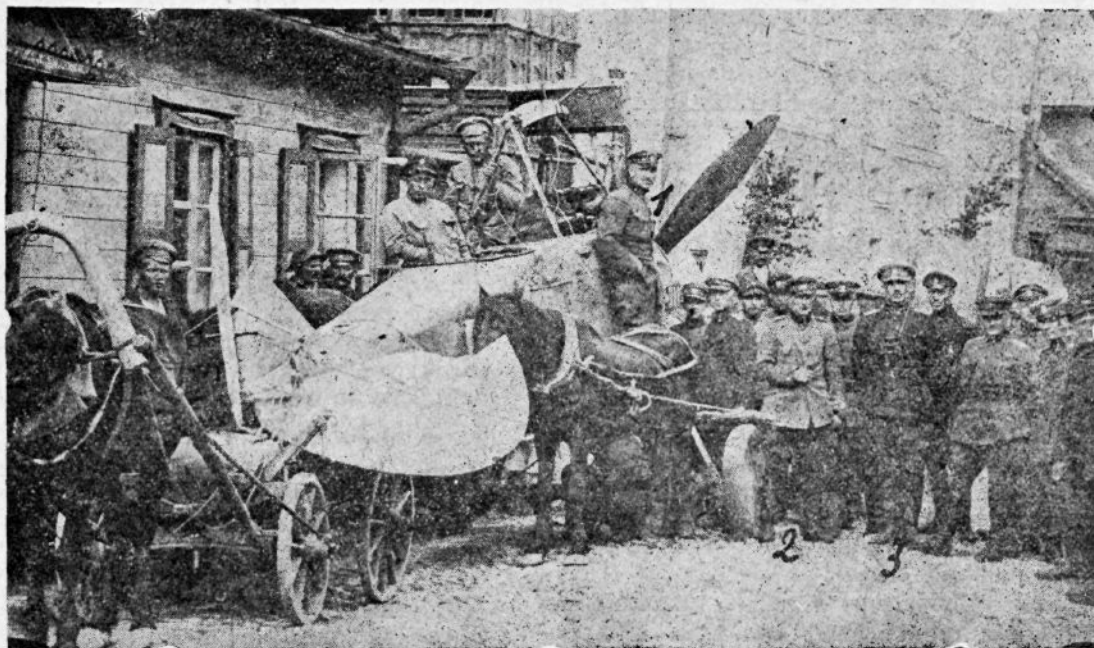
Tasa ja ettewaatlikult astus ta redeli esimesele pulgale, siis teisele, wiimaks kolmandamale j. n. e., niikaua kui ulatas seestpoolt lukustatud ust puudutama. Siis peatas sekundi, heitis wiimase pilgu elumaja poole ja koputas sõrmeotstega vastu laudelist ust.

„Liisi!“

Ei kedagi, kõik oli wait.

Jaan koputas uuesti. Esiteks tasakesi, aga kui seestpoolt ikkagi häält kuuldawale ei

Meie sõjasaak.

Landeswehri aeroplaan, mis 21. juunil Roopa alevi juures 6-da jalawäepolgu poolt maha lasti. Aparaat on täiesti korras.

1) Kapten TALLO, 6-da polgu ülem. 2) Alam polk. REEK, Landeswehri purustaja Riia frondil.
3) Kapten PARTS, soomusr. diiviisi ülem.

tulnud, siis kõwemini. Wiimaks oli sahinat heintes kuulda ja unine hääl küsis:

„Kes seal on?“

„Mina olen, Liisike, mina olen — Jaan! —“

„Ah Jaan. Noh mis sa pime kesköö ajal tahad, — mis sul waja on?“

„Liisike, pai Liisike — tee nüüd lahti. Ma tahaks sinuga rääkida. Tee nüüd lahti.“

„Waata mul wõrukaela — wõi kesköö ajal lase teda sisse . . . Ega sa hulluks pole läinud.“

„Näe nüüd, Liisike, lase ikka. Ega ma seepärast tulnud, nagu teised külapoisid. Ei, Liisike! Tahtsin sulle ainult öelda, kui wäga sind armastan. . . Ammugi armastan, — usu nüüd!“

Näe nüüd lori. Päewasest walest ei saa weel küll — tuleb öösel ka tülitama.

Aga kuule, mis ma nüüd sulle ütlen: silmapilk ronid redelilt maha, lähed koju ja magad oma lolluse wälja. Ja kui sul midagi rääkida on, siis jätkub seks päewal aega küll. . .“

Peale seda oli sahinat heintes kuulda ja lakas jäi kõik waikseks.

Jaan oli nõuetu. Ta tuli redelilt maha, istus alumisele pulgale ja jäi mõtlema.

Tõega, sarnast wastupanekut ei olnud ta oodanud. Tema, kes alati teiste lakaskäimist

oli pilganud, pidi iseenele märklauaks saama. Ta oleks pidanud naerma, pööraselt naerma. . . Aga ta ei naernud mitte.

Ta mõtles tõsisemalt kui kunagi asjaloo üle järele, harutas kordamineku võimalust ja ronis wiimaks uuesti redelit mööda üles.

Aga lakas oli kõik wait.

Ei ainust hinge tõmbustki ei olnud kuulda. Jaan koputas.

Nüüd ei tarwitsenud tal enam kahte korda koputada, sest kohe wastas sama hääl, kuid hoopis pehmema tooniga.

„Mis sa weel kolistad. Ma juba kord ütlesin, et sisse ei lase, aga ega tema oskagi ära minna. Häbi sul peaks olema südaöö ajal mööda laka uksetagusi kolada.“

Wõi oleks sul midagi tarwis olema!

Jumala muida. . . Jumala muidu tuleb südaööl teist hirmutama. Oota sa, oota sa sunnik. Ma tahan külapoistele rääkida, et nad sinust, kes ainult teisi pilgata mõistab, niisuguse laulu teewad, et küla koeradki kaasa laulawad. . . Oota sa sunnik. . .!“

„Liisike, ära nüüd tõrele ilma aegu. Ega ma siis midagi paha ei ole teinud. . .“

Ma niisama. . . Tahtsin natuke juttu ajada, aga ega tema sissegi lase. Liisike, lase nüüd ikka . . . lase. . .“

Mis sa, pörguline, peaks nüüd kratsima siin ukse taga. Näe nüüd, mis sa põrutad!

Noh olgu, ma päästan ukse lahti, — aga et sa wagusi oled ja ära ka lähed kohe. . . .“

Üks nõrk uksehingede häälitsemine ja pime laka sügawus aegutas Jaanile wastu.

Jaan ronis redelilt wärskettesse heintesse, kobas natuke aega käsikaudu pimedas ja leiðis wiimaks tagapool nurgas walges undrukus tuseda talutüdruku. . . .

Weel kaua oli lakas tagasihoitud kilkamist ja naeru kuulda.

Wiimaks muutus see kahe magaja ühetasaseks hingamiseks. . . !

* * *

Sedamoodi kuni suwe lõpuni . . . Aga ühel hommikul tuli ema peale. . .

Ei tea, kas oli tal tõsine tahtmine püha-päewa hommikul aidalakast kanapesi minna otsima, — wõi oli ta asja õigest käigust haisu ninasse saanud, see on teadmata.

Ainult üks asi oli selge.

Ta ei hakanud sugugi tagedalt tõrelema, kutsus aga Jaani tahakambri, kus neil, s. o. isa-ema- Jaani wahel pikem kõne oli.

Liisi kuulas kannatlikult eeskambris, — ta waene süda peksis kramplikult, kartes igasuguseid halwemaid tagajärgi.

Ootamata kõigi kartuste peale, tulid kõik kolm pooletunnilise läbirääkimise järele tagakambrist välja — kõigil kolmel rahuloldaw mulje näol.

Ja wana Koore Mart kortsutas weidi kulmu ja ütles püha tõsidusega:

„Liisi, sa pead teadma, et see kõik ilus ei ole, iseäranis, kui sellest külarahwa kuulda saab. Aga nüüd on vähemalt kõik hea ja kõik wõimalik — kahe nädali pärast on sinu ja Jaani pulmad.

Liisi, kes pahemaid tagajärgi oli oodanud, kohmetas rõõmu pärast ega osanud sõnagi rääkida. Nende õnn oli nüüd täielik. . .

Ja külarahwas. . . ?

Nemad saiwad pulmas kõhutäied süüa — nooremad möllata ja tantsu lüüa ja sellega oli igasuguste juttude alustamine kõrwaldatud.

Ja millestki nad oleks pidanud rääkima? Wast sellest, et Koorele kured paar kuud warem lendasiwad! ? . . .

Tühja* kah!

Saatuse teed on ju nii imelikud. . . .

Leon Hart.

Küll on elu imeline.

Küll on elu imeline
kõik on ilmas ajutine:
rahu, sõda, sõprus, waenud,
walitsus, ministrid, laenu,

seadused ja paragrahwid
riigimeeste kõneklahwid,
tublid mehed, truid naised,
rikkus, kehwas, lõbud maised.
Kõik on ilmas ajutine,
wõi kas kohe hulluks mine!

Küll on elu imeline —
kõik on ilmas ajutine!
Täna riigid sõprust joowad,
homme sõjal ohwrid toowad.
Eila poiss weel pinka nühkis,
täna ju ministriks rühkis.
Teine rahwa eest hooltkandja, —
järgmine päew äraandja . . .
Kõik, jah, kõik on ajutine,
wõi kas hulluks kohe mine!

Küll on elu imeline, —
kõik on ilmas ajutine!
Papp see kurjalt kantslist sõnub,
ära neab kõik maised mõnud.
Aga warsti — waat kus ime! —
kirik seisab tühi, pime . . .
Riigijuhiks õpetaja,
ehitamas maiset maja . . .
Jah, kõik ilmas ajutine,
wõi kas hulluks kohe mine!

Küll on elu imeline, —
kõik on ilmas ajutine:
nõrgemate aitamine
(pärast algab nülginine),
töötused ja lubadused
(need on ainult kawalused),
tulewiku kenad pildid
(alt ju paistwad Wene wildid) . . .
Kõik, kõik, kõik on ajutine,
wõi kas kohe hulluks mine!

P. Lõke.

Ersats kultuura.

Meil räägitakse sõnu suura,
et kõrge wäga me kultuura,
et nurka wiskanud me tabad
ja oleme nüüd jälle wabad.
Kuid, kas on see siis ka kultuura
kui häwitada „kurja“ juura
meil püütaks witsahirmuga!
O, seitse pikka aastada
kultuuri oleme maitsnud seda,
nüüd aga aitab sellest juba.
Siis parem olgu tina uba
kui wabal turjal orjawits!
Ja niisugused „kultuuri“ andjad
on ainult waenu laial' kandjad!
Need waja ära „kultiweeri“
sest nad ei kõlba Eesti leeri. Gori.

Oh, Netti, wäike lind.

Naljalaul.

1.

Kus ial tantsupidu,
sealt leida wõite mind,
sest tantsust leiab lõbu
mu armastaja rind.
Weel hiljuti üks neiu
mul kallikeseks sai,
et tal just puudus peiu,
siis mulle truuiks jäi —
ja juba polka-tantsuga
mul soojalt kaenla tanges ta...

Refrain.

Oh Ne- Ne- Ne- Ne- Netti, wäike lind,
ma palun sind,
liig koormad mind!
Ei lõpe sinu tuju,
ma läheks juba koju,
sa kurnad minu wiimse jõu,
kuid ikka annad nõu:

Tants.

∴ Tantsi, tantsi, tantsi, tantsi papiljoni-polkat,
weel nüüd wiimast kord! ∴

2.

Ei teist küll sarnast leia,
kui minu Nettike,
ma tahan teda hoida
nüüd ikka endale.
Mul wäriseb kõik keha,
kui meelde tuleb ta,
ei teisi näha taha,
ma rahul temaga.
Sest iga polka-tantsuga
mul soojalt kaenla langeb ta...

Refrain.

Oh, Ne- Ne- Ne- Ne- Netti jne. jne.

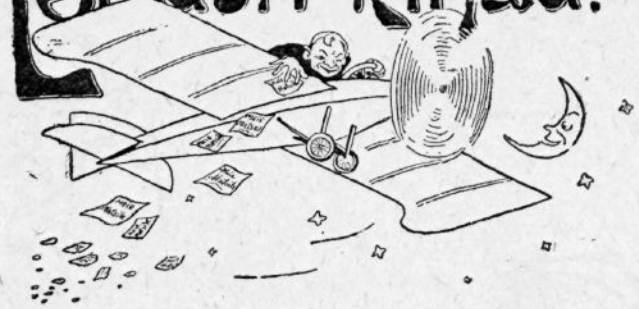
3.

Mul kahju ainult seda,
et Nettil juba mees,
ja lapsi ka, oh häda!
nad tüliks mul on ees. —
Kord juhtus kena nali,
mees õõseks tööle läks,
ja Netti üks oli —
mul lahti jäeti uks.
Siis kohe polka-tantsuga
mul soojalt kaenla langes ta...

Refrain.

Oh, Ne- Ne- Ne- Ne- Netti jne. jne.
„Lennukese“ wiimasel suwepidul, 3. aug. 1919.
„Kiisu“

Lenduri kirjad.

Suwel on ilmad tasased ja lenduril ööd kui päewad head sõidu wõimalused. Iseenesestki mõista, et lenduril kuu walgel pooleski seda unistust ei ole, mis ta hoowi wärawatel, Kadriorus wõi kontsertaias laudade taga näeb. Seal paistab suwise kollase kuu ümmargune pale kas piiludes wärawa posti tagant, wõi ta waatab kelmlikult läbi lehtede ja teritab armastajate meeleolusse pool kurwa, pool sentimentalse noodi. Nad ei wõi endid pidada, waid häälitsewad pooleldi pisarsilmil:

Kuldne kuu, kuis kumad
Läbi lehtede.

Kaugemale läks weel Nõo õpetaja hr. Lipp
kuud nähes. Ta laulis:

Kui tunned tungi tulema,
Siis pead metsa minema.

Lenduri peale waatab aga kuu oma laia palgega, mis nii elawalt Eesti wabariigi maroderi ja angeldaja oma meele tuletab. Muidugi kujutab lendur enesele juure, et kuul weel taga-pool tugew kael on, millel ilusad raswased wolid sees.

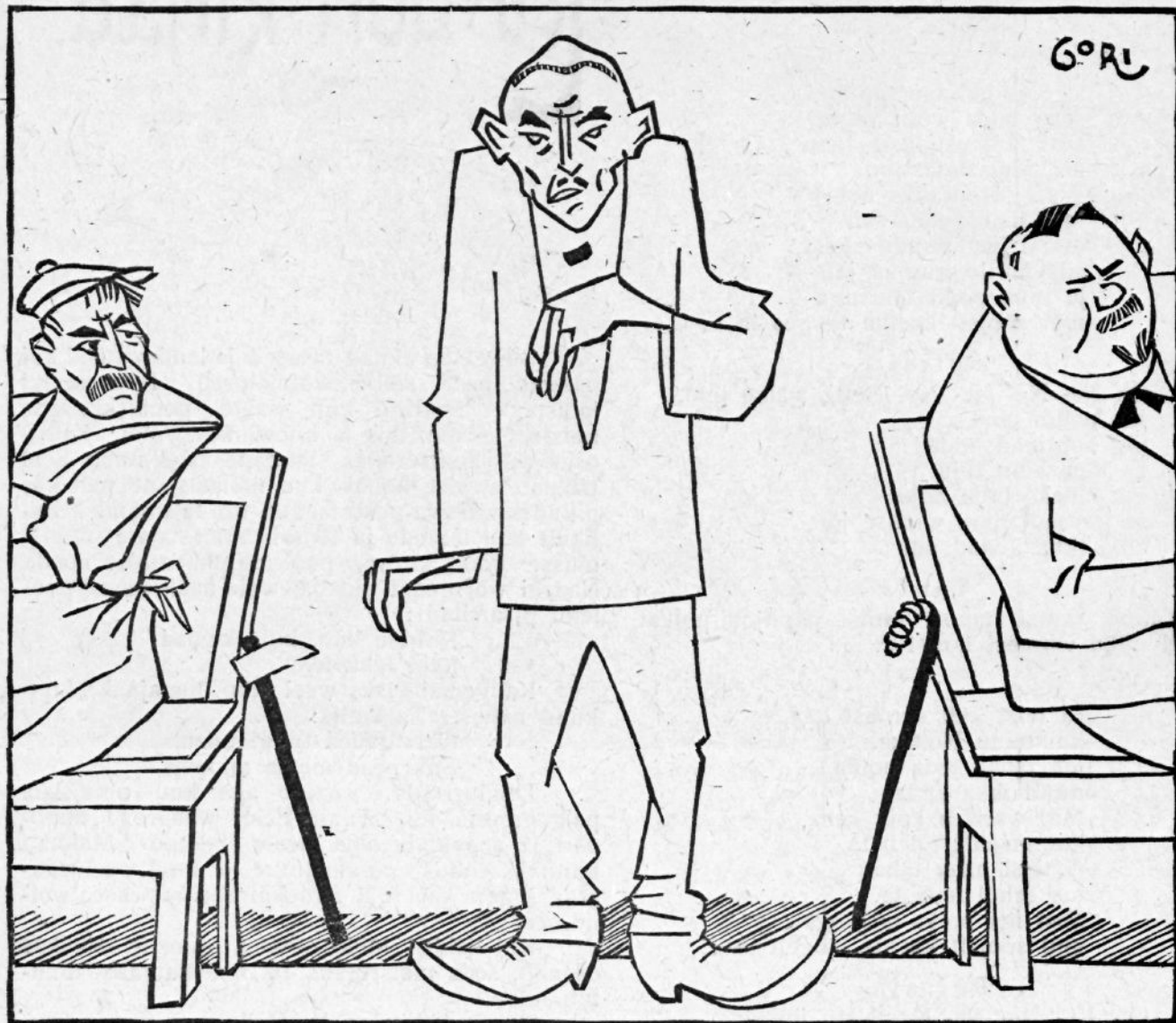
Kui kahju: Mida rohkem inimene tehnikas edeneb, seda maisemaks ja madalamaks muutub luule.

Tuline kahju on lenduril, et ta masin kangeget müra teeb. Kui palju huwitawat see küll ära peletab. Seal sosistab just poiss tüdrukule heinasao ääres sääskedest hoolimata, kuidas ta rind armuwalus walutab, kuidas ta teda kätel kannaks ja palju muud wäga magusat. Parajasti kui neiu seda kõike uskuma hakkab ja oma poolt ka nõnda ütelda wiisakuse pärast tahaks pealekäijale ja norijale wastutulelik olla, tuleb äkitselt lendur oma masinaga ja suure mürinaga puude latwade tagant välja. Seda kuuldes unustab neiu oma heatahtliku wastutulemise ja norijal on selleks korraks jällegi eesmärk otse nina eest ära libisenud.

Maal ringi sõites puutub lendur praegusel ajal tihti rahaotsijatega kokku. Lendur on nende meestega sagedasti kokku puutunud ja need kiidawad taewani meie rahaministri hr. Kuke tarka politikat. Nad ütlevad: Teist niisugust tarka rahapolitikust pole terwes maailmas — päris

Sotsi seisukoht poliitilisel promenadil.

„Pagana hale lugu on selle seisukoha wõtmisega . . . Nüüd ei lase üks oma juurde ega teine oma juurde jalga puhkama! . . .“

Witte professor. Ta talitab selle Eesti anekdodi põhjal, mis ühest maamehest kõneleb, kes kaupmehele noatupe müüs, aga salamahti sellele noa sisse torkas.

Asjalugu on nii. Hr. Kukk käskis mõni aeg tagasi Ober-Ostid ja teised niisugused rahamärgid ümber wahetada. Külamehed ja ka igasugune teine rahwas sai siis Osti rubla eest sada penni. Kas teate, mis kawalus Kuke herral oli? Muidugi ei tea. Selleks käskis ta nad ära wahetada, et neid nüüd juutide käest 200 penni eest tagasi osta. Juudid andsid kohe Osti rubla eest 105 penni ja korjasid nad kõik oma

kätte. Nüüd käiwad isikud maal ühest uksest sisse, teisest välja ja otsiwad Ostisid taga.

Eks see ole ka kena amet ja teenistus tööwaesel ajal. Tänu Kukele.

On aga ka neid, kes ütlewad: Kui kukk muneb ja kana laulab, siis ei ole asjad korras. Aga niisugused on riigi äraandjad.

Lendur on mitmelt poolt kuulnud imestust selle üle, miks Eesti wabariik oma ette otsa linnud ja loomad paneb. Pätsiga algas peale ja kui see arwati liiga metsik olewat, mis meie maa oludele enam ei wasta, kihutati ta minema. Toodi oinas sisse, meeles pidades, et oinas on

Mõistepilt.

Kes selle pildi kohta kõige õigema seletuse saadab, saab hea sakuska.

kasulik koduloom, nagu kõik targad koolimehed lugemise raamatutesse üles on võtnud. Aga ka sellega ei õnnestunud, sest et tal külaskäimise organ liiga tugew oli. Ka see aeti minema. Nüüd peaks seaga, härjaga või, kui üsna alandlik tahetakse suure Lääne-Europa ees olla, kodujänesega katset tehtama ja tähtsale ministri kohale niisugune loom kutsutama.

Wõib olla oleks täieline iseseisvus kohe käes.

Lendur on oma teekondadel tähele pannud,

et tänawu kõikuwa politika kursi juures maroderide ja angeldajate käsi iseäranis wiltsasti käib Páris kahju neist inimestest ja nad äratavad tõsist kaastundmust. Tuleb ette, et maroder, kes mullu paks oli nagu nuumsiga ja palaw kui leiwaahi, tänawu hoopis kondiseks ja lahjaks on jäänud. Pööra niisugust luulahja maroderi linade peal, nii on ta otsa lõppenud. Kõhunahk on ees ripakil nagu põll ja kaelanahk langeb woltides alla, nagu tühi kott.

Tuleb aga ka ette, kus minewa-aastane

maroder, kes mullu suutis waewalt omal hinge sees pidada, tänawu paksuks on läinud.

Et niisugusi eksemplarisid tihti ette tuleb, sellepärast on lendur niisuguse nähtuse põhjusi järele pärinud.

„Liig muutlik politika,“ ütlevad ühed. „Muutlik politika kurss!“ lausuwad teised sedasama. „Kuidas nii. Olge head, seletage!“

See on üsna lihtne aru saada. Toome näituseks mind. Näete, ma olen lahja nagu setuka hobuse kont. Aga kus kewade wara, siis olin paks ja ümmargune nagu pall. Nüüd on jõud otsas, et iga kord pean kusagile seina wõi posti wastu toetama, kui kõha hoog peale tuleb. Kewadel oli maaliitlik walitsus ja siis ütlesin ma, et olen maaliitlane. Mõistagi et siis igalt poolt läbi pääsesid. Tuli muutus, sotsid pääsesid pukki ja ma rumal ei taipanud ruttu nende erakonda üle kolida. Ja sellepärast jäingi kuiwale ja waata wesise silmaga pealt, kuidas sotsid-maroderid nüüd kõhtusid kaswatawad ja paksuks lähewad.

Lenduril wõib ainult kaastundmus nende inimeste wastu olla, kes igal kursi muutmisel ka oma nahka peawad wahetama. Aga ega teha pole midagi, elu nõuab seda.

Lendur juhtub tihti põllumeeste koosolekuid pealt kuulama. Põllumehed on väga wihased, et neid ei lubata 100 rubla rukkipuudast wõtta. Põllumehed ütlevad: Mis on minul teistega tegemist — kui ma aga ise elada saan ja 10 protsent-i lisab sellele weel juurde: ka samagonkat wõin ajada.

Samagonkaga on imelik lugu. Teatakse kõneleda, et samagonka pidada ameriklastele väga meeldima ja juba tänawu sügiseks kutsutawat Eesti samagonka walmistajad uude ilma suurte wabrikute peale wiinawalmistamise instruktoreteks.

Kui lendur praegu pilwe piiril nii ütelda wurinal laseb, siis tabab ta nii mitmed üles tõuswad kaebed ja õhked. Need saadetakse maa pealt muidugi Jumala aujärje ette. Kõige rohkem on küll kaebtusi Tallinna tsekileiwa kohta, mis väga mõru ja wastik on. Ta wõtab kõhu lahti ja kus on siis weel parem politika asju järele mõtelda, kui pimedas kambris oma ausal asjatalitusel. Juba sellepärast peaks walitsus halwa leiwa eest hoiatama, sest see sunnib inimese liig tihti töö juurest ära ja paneb aega olles politika peale mõtlema.

Ja igauks teab, mis selle tagajärg on, kui lihtsad inimesed, (ega suuremat sugu rahwas tsekileiba söö) politikat hakkawad tegema.

Teiseks tõuseb kaebtusi nagu suitsusambaid Amerika kingituste wäljagamiste üle. On kuiwetanud ja üsna lõppenud laste nägusid, kes neid kingitusi ikka ja ikka ootawad. Aga nad ei tule. Ja need õhked ja ootamised tõusewad üles.

Kuid walitsus peaks niisugustelt pisukeselt nälginud inimestelt mõtlemise õiguse ära

rekwireerima wõi sekwestreerima, sest mis teeb rumal inimene niisuguse kardetawa aparadiga, nagu mõtteorgan seda on. Kuulda on, et tahtawat edaspidi Asutawale Kogule seaduse projekt ette panna, et kõigil Eestis kuni 10 aasta wanaduseni mõtteorgan kohitsemise teel kõrwaldatakse ja loota on, et see eelnõu enamuserakondade poolt wastu wõetakse.

Tõuseb ka ohwrid ja ägamisi hulkadest wangimajadest, mis kipuwad kitsaks jääma. Nagu kuulda, tahtawat kõik mõisate reheahjud edaspidi Eestis wangimaja ruumideks jälle kas rekwireerida wõi sekwestreerida. Need on sügawad ja paksud — sealt ei pääse juba õhked enam läbi.

Kui lendur ülevalt õhulaewalt waatab, siis näeb ta midagi punast walgatawat. Esiteks ei saa aru, mis see on, aga kui lähemalt ometi silmitsed, siis tuled otsusele:

See on wenelane Koltshak, kes Eesti järele keelt nilpsab, nagu sipelga karu ja juhtumist ootab, millal teda wõiks alla neelata.

Lennupargist nr. 113.

Teekond Wõrusse.

1. Kadunud hiilguse jäätised.

Sellest peale hakata, et mina ei ole mitte pessimist. Wõin allkirja anda. Tunnistajad on Wigala karskuseseltsi eestseisuse liikmed, kes puskari joomise pärast ühes minuga protokollile alla kirjutasid. Ma ei taha mingit dissonansi siin wälja paista lasta. Nii siis, kõige parematest lootustest ja teetolmust täidetud jõudsin ma Wiljandisse ja astusin waksali. Kõrwus kajas weel iseäraline mõnus paljaste jalgade madsin, mis õppusel olewad rahwawäelaste roodud kiwiuulitsatel kuulda lasid. Jumal! Kui palju on edenenud ilm! Kes ei mäleta, kuidas endistel aegadel soldatid oma koledate saabastega uulitsal müra tegid? Prah-ah-ah-auh! Parts-turts-lörts-purts! Wabandus, mu herrad! mina olen ästhet. Niisugune saabaste kolin waewas mind seda wõrd, et ma alati puuwilla kõrwa-aukudes hoidsin (nagu wäljamaalased, kes „Estonia“ kontserdisaalis käiwad) ja Tallinna rohukauplustele pea-sissetuleku hallikaks olin. Ja tõepoolest: mispärast peaks sõdur meie närwe, mis wiieaastase wintsutamisega nii üles kruwitud on, — oma saapa kolinaga weel äritama? Arusaadaw. Oma asjad waksalis õiendasin ma ruttu, ainult bagashi äraandmise ja pileti tembeldamise ajal palkasin ühe päiwilise, kes high mu pea pealt ära pühkis. Waksalis anti mulle iga asja üle wiisakalt ja wastutulelikult seletust. Näit. tahtsin oma sõduri-pileti kohta selgusele jõuda ja pöörasin ühe imponeriwa wälimusega herra poole, kellel raudteelase märk mütsi küljes.

Inglise ajakirjanikimeifrondil.

1) Inglise ajakirj. prof. GOODE, „Manch. Guard.“ kaastöoline. 2) Ajakirjanik J. WIIK, praegu tegewas wäes. 3) Leitn. A. KULBUSCH. 4) Kapten WILLMANN. 5) Kapten JÜRMANN. 6) Kapten TALLO, 6-da polgu ülem.

„Pardon! Lubage küsida, kas ma oma sõidu tunnistuse kassas pean ära märkima?“

— Я не понимаю этого языка, спросите вь телеграфъ. —

Mina telegrafi ei läinud ja küsisin teiselt raudteelaselt:

„Wabandus! Kas ma oma sõidu-tunnistuse peaks kassas . . .“

— Entschuldigen Sie mich! habe keine Zeit! . . . —

Siis astusin ühe kõige lihtsama teenija ligi ja seletasin temale asja. Teenija waatas tükk aega minu otsa, pilgutas silma ja ütles: „Wõib pingi alla.“ Kui ma protestiks suud awada tahtsin, tõmbas ta taskust hulga paberossikarpa wälja ja ütles:

— Eht Inglise siga-retid, ainult 1 m. 95 p. tükk! Soowite? —

Ma tundsin, et meie arwamised lahku lähewad, astusin minema, ostsin Seisleri kauplusest 3 meetert nõõri, wõidsin seebiga libedaks, tegin silmuse otsa ja istusin wagunisse.

Ma armastan iludust juba põhjusemõtte pärast, nagu abstraktiliselt ja minu waimustust on kerge ette kujutada, kui ma teatan, et wagunit kõige peenem seltskond täitis, kus noored daamid ajaloolistes toilettides, nagu lillekrants pinkidel istusid. Iseäranis meeldiwad olid kerged kübarad, milledel mitte jaanalinnu, waid kodu-

maa kukesaba suled lehwisid. Neiudele suhu waadates tulid mulle Jaapani geischad meelde, sest rongil müüdi mustikaid, missugust kommertsi ka mainitud seltskond agarasti toetas. Jutt kargas seltskonnas kergesti, nagu kits, ühe aine pealt teise ja tooniandew oli elegant noormees, tõsise näoga, kes kerge nalja sisse sügawamõttelisi tähendusi põimis ja wahete-wahel hoolega raamatut luges. Teda kuulati aukartusega. Ma kasutasin silmapilku ja waatasin selle raamatu kaane peale, seal seisis: „Silmamoonutuse õpetus.“

Selles ilusas seltskonnas jõudsin ma ilma aega ega teed märkamata Walka. Kohe on näha, et suurlinnas oled: platwormil on elektrituled ja saapawiksijad. Wiimastel on eht amerikalaste waim ja „krihwid“. Kaks nendest tormasid kohe mulle kallale. Nemad pidasid ülearu-seks minu arwamist ära kuulata, waid haarasid teine teise jala kinni ja tirisid mind üles kastide otsa, kus ma nagu kurg tulpade peal seisin. Warsti ligines kolmas saapawiksija ja tõmbas minu parema jala kasti pealt ära, tõendades, et temal tööpuudus on. Tõusis hirmus tüli ja kisklemine, kuna ma sügawas hingerahus luuletaja salmi tsiteerisin:

„Aequam, memento, rebus in arduis
Servare mentem.“

Pealetungija sai wõidu, wiis minu parema jala kaenlas ära ja lubas mulle seda postiga

Wõrusse järele saata. Ma kinnitan, et ma äritatud olin, aga wiisakas olles ei andnud ma sellest märku, ostsin kargu, läksin waksalisse ja informeerisin linnawalitsust selle juhtumise üle kirjalikult.

Warsti märkasin ma platwormil mingisugust uudishimulikku ärewust: rahwas, iseäranis noored neiud jäid spaleridena seisma, kuna ridade wahel üks sõjamees toredal sammul edasi liikus — punased saapad, kiirgawad kuldpagunid, kübar „uharski“ kuklas . . . see oli walge kaardi ohwitser. Kui palju toredust ja iseteadwust kujus ja kõnnakus! Kudas reageerisid daamid! Sealsamas läheb meie demokraatiline ohwitser, ja — null tähelepanekut . . . Hakkasin järele mõtlema . . . kõik ei ole kuld, mis hiilgab . . . aga ometi oli siin wale kuld ja kuidas löi tema daamide silma sädeme! Kus on proow kullal? Tartus — mõtlesin ma edasi — kingitakse Eesti panga heaks kuld-kettisid ka ilma proowita . . . Ma tunnistan, et see sõjal k kuju oli ilus ja imponeeriw, aga tema läks liig ruttu mööda, ilma et peensusi oleks wõinud tähele panna. Ma olen õnnetum, kui Walga daamid, sest põrutaw mulje, mis Marsi poja esimesest ilmest jäi, kadus ruttu, kui meie temaga ühte wagunisse asusime. Mispärast räägin ma ühest walgekaardi ohwitserist? Suur asi! — arwate teie. Ei, siin wõib sellest üksikust tüüpusest ilma eksimata üleüldiselt järeldada. Meie wagunis oli palju rahwast. Minu kõrwal istusid kaks Eesti neitut ja üks kadaka proua (?). Walgekaartlane asus meie wastu, kus ta tüsedate talupoegade wahel nagu kinni kiilutud oli. Ohwitser wõttis kübara maha, ilmutas hästi kammitud pealage ja katsus omale lahendamata ruumi teha, kus juures tüsedad naabrid ennast sugugi ei liigutanud. „Oh Boshe!“ hüüdis ohwitser, meeleheitlikku käelligutust tehes ja pilguga meie silmist kaastundmust küsides. Ainult kadaka daami, põlastawalt ringi waadates, andis mõista, kui hästi ta tema seisukorrast aru saab. Teised jäid külmaks. Warsti tõusis ohwitser üles ja otsustas ülesse, peade kohal olewale istmele ronida, kus daamide kübarad, lilled ja muu kraam oli. Wenelane tõstis nad kõik hunnikusse ja tasase prostegi peale waatamata, ronis ülesse ja heitis magama. Oli nurinat ja isegi kadaka proua läks tõsiseks. Aga pagun hiilgas. Mõne aja pärast hakkas temal palaw ja ronis jälle ülewalt alla ja mahutas ennast waewaga meie wastu pingile. Nagu ühest mõttest tabatud, hakkasime meie kõik seda kuju ligemalt silmitsema: katkised määrdinud saapad, lõhkised wanad püksid (pardon), kulunud kittel, sassis juuksed, kortsunud, kahwatu nägu, kust endine kõrkus kadunud . . . ja tuliued kuldpagunid. Meie olime pettunud! Waene mees märkas oma naeruwäärilist seisukorda, märkas meie mõtteid ja wajus weel rohkem kokku ja hakkas piipu top-pima. Ta rabas siiski ühest mõttest kinni: tegi

naljaka näo ette, waatas ise arwustawalt oma ülikonda ja tahtis „bon-enfant'i“ mängides oma seisukorda parandada, aga seda haledamaks läks kuju . . . Mul oli wäga kahju temast . . . kui inimesest. Mul tuli kõik nende ettewõtte narrus ja jõuetus meelde ja selles haledas kujus nägin ma Põhja korpust nagu personifitseeritud. Kadunud hiilguse jätsid.

2. Wõru linn.

Ma usun, et arwustikuteateid ega ajaloolisi tähendusi käesolewas kirjelduses ettetuua ei maksa, sest suwel on lugejate tähelepanemine üks taltsutamata loom, mida ainult suhkru ja riisiga meelitada wõib. Siiski oleks wiisakuseta, kui meie Wõru ajalooast täiesti waikides mööda läheksime.

Wõru linna algus kaob wanas hallis ajas. Läti Hindreku järele (Fol. XI libr. II) oli tema juba 4000 a. enne Kristust suur linn, oma eeskujuliku weewärgi ja tramwaiga, mis wist room-lased ehitanud. Alles 1224 a. p. Kristust oli Wõru linn sedawõrd kuulus, et Lutherus siia „Kandle“ seltsi laulupidule ilmus. Kui ta wõrulaste laulu oli kuulnud, ütles tema: „Waprad wennad, kallid kaimud! Teil on esimest sorti kõrid. Kui wiimane päew tuleb ja Jul. Henr. Zimmermann Peterburis nii palju pasunaid ei suuda walmis teha, et neid inglitele surnute ülesäratamiseks jätkuks, siis teen ma ettepaneku, et teid appi kutsutaks.“ Praegu on Wõru üks wäike linn. Nimi „Wõru“ on hulga aega Eesti haritlastel harutada olnud. Ühed arwawad, et see nimi on sõnast „wõrukael“ tulnud, millega ma ei lepi, sest ma tunnen, et minu austus wõrulaste wastu iga päew nii ruttu kaswab, nagu aloe. Teised arwawad, et see nimi sõnast „wõru“ tuli, s. o. „luua wõru“. Seda wõib uskuda, sest Wõru oli ennast ümber järwe kokku tõmmanud, nagu luua wõru, kuna nüüd ainult pool sellest wõrust järele on jäänud, sest enamlased wiisid kewade teise poole ära. Järwe ääres on wäike mõnus park, kus kohalik intelligents palja jalu patseerib. Teie ei usu? Asjata. Waadake: Wõru maakonna õpetajate liit tegi, siin kursustel olles, otsuse palja jalu käia ja nüüd on see siin moodis. Lizenz-kommission peaks seda asjaolu silmas pidama, kui ta wäljamaalt saapaid tellib. Just kõige halwemat pilti ei paku, kui pargis paar neitut ümmarguste õlgade ja paenduwate puusadega mööda libisewad; kleidi all wälkuwad ilusad jalad ja walge siidi-nahk laseb, meelitawaid järeldusi teha . . .

Linnas eneses walitseb alatine sekeldus ja ärimehed teewad algupäralist reklamet. Ühes äris, kus kaks puusärki waateaknal ülestikku asetatud olid, wõis järgmist kuulutust kirstude wahelt lugeda: „Siin müütakse hiaid wärskeid silku“. Puusärki põhja alla, kuna peal, olid suhkrukoogid wälja pandud. Ühes sellega on näha, et keeleteadus Wõrus wäga wälja arenenud on.

Paljudes kauplustes räägitaksi paremine Wene, kui Eesti keelt. Isegi kroonu asutuses, Landeswehri pealetungimise ajal, kus õige eestlane Saksa keelt suhugi ei wõtnud, westis siinne loomaarst oma ametiwennaga kantseleis Saksa keeli juttu. Et Saksa keel siin Eesti keele peale mõju awaldab, on järgmisest kuulutusest näha, mis ühe suurema raamatukaupluse akna peal wälja pandud oli:

Müüa on:

Pehme möbli	Söögi laud
Lehttool	Wäike kumod
Nodikapp	Kardilaud
Pik klawer	Sebi Kiiwi etc.

Ma ei salga, et wana weneaegne hirm politseiasutuste ees minu nahast weel wälja auaranud ei ole ja sellepärast olin ma lausa waimustatud, kui — Wõru linna miilitsawalitsusest mööda minnes mulle lahtisest aknast ilus duett kõrwu kõlas: seal mängiti wiuli ja mandoline peal „Tuljak'i“. Mis wõib parem olla, kui endised hirmuwalitsuse asutused kunsti kultiveerivad! See mõjub Wõru elanikkude peale nii „ülesehitawalt“, et nad hoolega kunsti ja kirjanduse liikumist jälgivad. Praegu sünnitawad Wõrus sensatsiooni kaks uuemat kirjatööd, mida igal pool loetakse ja harutatakse. Esimene on „Lendawad sead“, mida pea peale kukkunud futuristid õllepudeli siltide peale trükkida on lasknud. Wõrulased otsiwad palehigis nende kirjutuste mõtteid, aga asjata. Teine raamat ilmus wõrulase sulest ja kannab pealkirja: „Wõru pürjeli elu ja kannatused, ehk kasside armastus katuse renni peal, ühes jumalaema pildiga“, hind 4 M.

Et praegu Wõrus suur palawus walitseb ja selle tõttu seltskondlik elu ja ettewõtted soigus, siis ei ole ka imestada, kui Wõru kaubanduse- ja äri-ilma tuiksoon „Kredit-Ühisus“ alati kinni on. Räägitakse, et teda mõnikord ka awatakse, aga ma ei usu, sest „Ühisuse“ asjaajaja on ühes sellega ka aktsisiametnik, nii et temal „Kredit-Ühisuse“ jaoks wähe aega järele jääb. Selle „Ühisuse“ tegewusest räägitakse huwitawaid lugusid, mida ma praegu ette kanda ei taha, teen seda ehk teine kord. H. v. K ä k k.

Wiljandi „nali.“

Et Wiljandi kanti mehed rikkad on; näitab elawalt järgmine „naljatilk“.

Wälk lõi kord suwel „wäikese põllumehe“ Adu Paindlase pikali; ülesajades kehtis Adu uhkelt püksa, pani mõlemad käed sinna peale waheliti ja pajatas: — ülevalt alla . . .

„Jõudu sul kuradil on küllalt, aga raha sul kuradil küll ei ole!“

August Brawó.

„La hkeks mälestuseks minu endisele peigmehele.

Küll mesimagus oli sul see musu, mis sa andsid mul kord wäljasõidul Pirital, seal liiwakünkal, männa all . . . Kuid, kadund peig, oh, usu sa, weel palju magusam nüüd ta, mis imen tormilt, tuliselt siin neegri paksuult huuledelt. — Sinu endine surmani truu Lilli.

Witsahirm.

(Muinasjutt krokodilli sööjate maalt.)

Wana neeger:

„Tulge siia Sampu, Simpu, Näete seda witsakimpu? Et te oleks head pojad waja et nahad oleks sojad!“

Neegri pojad:

„Pane meid, isa, parem puuri,
siis sa ei häbista kultuuri,
ehk löö pead otsast maha —
jäta aga terweks selja naha.“

Wana neeger:

Ei kultuurist pole juttu!
Tulge aga siia, paunad, ruttu.
Witsahirm on ilus asi —
ei siis rammu kaota käsi,
kui saab harjutada muskel
nüüd tööwaesel ajal raskel!“

(Wõtab pojad jalge wahela ja hakkab witsutama. Ise laulab):

„Ikka witsaga, ikka witsaga
peab lastel tarkust jagama!“

Neegri pojad:

(Tõmbawad püksid jalga.)

„Sa-aastatest oled läinud halliks,
kultuuri kuid ei pea kalliks.
Siis meie ka sest teada ei taha,
Kultuura maha, maha, maha!
Nüüd loe ära oma palwe,
siis pistame su kõhu salwe.
Mis sest, et maitse on sul paha,
Kuid pole tarwis maksta raha!“

(Söowad isa ära.)

Gori.

NB. Austatud lugejaid, iseäranis sõdurid, palume sellest muinasjutust mitte mõtet otsida, sest seda siin ei ole.

Saksa-Willu wiimane sõit.

Waatke, wana Saksa Willem
lubas mõni aasta hiljem
maa ja ilma ära wõita
ja siis kohe kuu pääl' sõita,
et säält Jumalt pommitada,
kui ei taha awitada.
Nüüd on mitu aastat läinud,
ilm on palju imet näinud.
Willem on ka troonilt astnud
Hollandisse jalga lasknud,
kus ta waimuhaigust põeb,
kahetsedes palweid loeb.
Nüüd on jälle kuulda uudist:
otsitawat wõlla puud wist,
kuhu Willut külge puua,
et ei saaks uut sõda luua.

*

Saatus juhib elulaewa,
Willu saaks nüüd kergelt taewa,
kuid et sinnasõiduks kõrge maks,
siis ta peab wist põrgut paremaks.

Joh. Törtel

Pe-molli telefonogrammid.

Isamaa hiilgawamaist illustratsioonest.

Baltiskist. 31. VII. 19. wastu keskööd:

Kuulus „kinnikülmamata laht“ libisend linna alt ära, peata põgenemine rahwa ridades. Laht lennanud lühikese nägemise tõttu wastu Wulfi saart, see saanud „põrutuse puhul“ peapõlendiku, 12-ne tollised turtsunud „tuld ja tõrwa“, nii et ümbruses „kõik kalad“ otsustanud „ühelhäälel iial enam peadpidi „mõrda“ minna.

Paidest. 1. VIII. 19. spiritismuse tund:

Linna „Suur-Wesiril“ olla nõu Türi-Allikule „haaremi“ asutada, peetud „kärarikas koosolek“ ses suhtes. Waliti „instruktor“, kes Lindanisa „Weerennilt“ asja koha peal järele uurib, ühtlasi tehti otsuseks, et „Weerenni Ekipashil“ kui „au liikmetel“ haaremi asutamise eesõigus on.

Haapsalust. 28. VII. 19. palawuse tipul:

Mudawannid koleda kuumuse tõttu ajawad üle. Tänaawal weerewad „kodanikud“ nagu muda rullid, puskari „puhujad“ katsusid hinnata ainest „samogonni“ ajama hakata, kuid, nagu kuulda, ei kõlbawat. Kojameeste „aktsiad“ tõusewad.

Pärnust. 3. VIII. 19. armu ajal:

„Uski-ruski-susla“ tüdinenud ära „reweli“ wahet wehkimast, nüüd lööb plikadega puiesteel „flirti“. Meie „linnaliitlastele“ pole see meeldinud, tõstnud ära wahelt paar „armu roobast“ ning sündinud kõrwupunastaw katastrof.

Rakwerest. 4. VIII. 19. pühalikul silmapilgul:

„Peetri-kirik“ katsunud ühe „taewaliitlasele“ Jumala armu hakata andma, kuid see saatnud kategoriliselt „kiriku“ sinna, — kus ilmast ilma „kuuma wett“ sajab. Meeleheitmises muutunud „kirikul“ juuksed „weripunaseks“, — kellad helisenud „wenemoodi.

Walgast. 31. VII. 19. salajane:

„Landeswehri“ mäntaalune organisatsioon otsustanud Manalasse „koloniid“ asutada, eelolewad „eestlased“ armuta põrgu saata. Loeti ette Pääsküla ja Naissaare „esitajate“ terwitus-telegrammid. Ilma peata „juhataja“ pidanud põrutawa kõne!

Wiljandist. 5. VIII. 19. erakorraline:

Üks „emis“ keerand peremehe järele „kinni“ kõik „Ober-Ost“ ja „Tsaari pahna“, — noored „põrsad“ olnud selle tagajärjel wäga „Koltshaki“ poolehoidjad, ei söö „wabariigi“ kartulid, waid „rõhiwad“ tähelpanemisewääriliselt „tsaari“ aegset „riigi hümnust“, ja lõhnawad imelikult „okkupatsioni“ järele?!

Tartust. 21. VII. 19. hiljaks jäänud:

Ei saa selget „sotti“, mis Emajõe kaldal sünnib, telefon heliseb närwilikult, kuid räagi-

takse niisugust „lauluraamatu keelt“, et wõimata kokku wõtta. Ainult nii palju wõib järeldada, kõige selle tagajärjel: — „Asutaw Kogu“ põeb, Tallinna kraadiklaasid ei näita enam nii kõrget palawikku, olla „Dorpat'i“ haigus! Siinsetel halastaja-õdedel „ohwitseride“ kriisis.

Tallinnast 7. VIII. 19. kiir-teade:

„Weerenni weeliitlased“ tegid „kontr-prostitutsioni“ katse, kõhukamad laulsid „prostitutsionilisi“ laule.

Meeleolu oli armastusest puhas.

Mäss suruti riisipudruga maha, juhid saadetakse Lõuna-Afrikasse „zulu-kahwitele“ küljesoendajateks. Ülejäänud otsustasid ühelhäälel kontor „Solid'i“ liikmeks astuda.

Pe-molli agenturi juhataja

August Brawò.

Tasu.

(A la Kròlow.)

„Sots“ tahtis süüa ahnena kinni terwe „kingsepa“ — kuid „apsatist“ üks „naelake“ pidama jäi kõrisse!

Hirmsas walus karjus „Sots“, silmapiiril paistis „ots“, — kui seal ühe korraga, nägi „Ast'i“ kõndima!

„Sots“ siis andis mõista nii et tal „nael“ on põigiti, — kukkum kinni kõrisse, tulgu abiks „Ast'ike“!?

„Ast“ siis sammus uhkeste, nagu wilund „arstike“ — oma „noka“ ajas ta „naela“ järel wihaga!

Ilmus „nael“, kuid — oh sa tont! see polnud „nael“, waid „Oina kont“, — hää! siis nõudis „Ast'i“ seest, „kahjutasu“ waewa eest!

Mis kahjutasu annan ma, muigas „Sots“ siis naeruga, oota, aeg wast „ligidal“, kus „tasu“ ootad, — wõlla all!

August Brawò.

Kuulsus.

(A la Kròlow.)

„Maaliit“ leidis „Kommunist'ikse“, kõik paiskas oma „weerule“, — kuid „jaole“ lendas siis „Ostrat“, kel wana „wõmmi“ sihverplaat.“

Tahtis olla „kawal rebane“, kel „hais“ on puutund ninasse, „Maaliit'u“ tarre ilmus ta ja kukkus nõnda rääkima:

„Sa oled küll „Maaliit'lane“, su kael on õige „raswane“, — kuid tiiwad „kaugel“ lendawad, ja silmad „Saksa“ hiiliwad!“

„Su „nokk“ on kahe otsaga, ei sa mind iial „petta“ sa, — ja „hää!“ on nõnda kena sul, kõik teised „liidud“ loewad null!“

„Ma olen alles „wärske tuus“, mõjuw oleks „sinu“ ülistus, — ei „Kommunist'i“ iial ma pole tulnud siia nuuskima!“

„Maaliit“ siis aimas, ha, ha, ha, registrid lahti tõmbas ta, — „Ostrat“ see oli siis „uus mood“, ning ununesid „Oina lood“.

Seda soowis „rebane“, wõitis öö'ga „kuulsuse“ — ja Ast'i „kolmas otdelenija“ sai osawa „towaristscha“!

August Brawò.

Jumala naer.

Maaliitlane wana Jaan oli hiljuti kaksikute isaks saanud. Mõõdamines astub õpetaja tema juurde sisse, et õnne soowida. — Ma olen kuulnud — ütleb õpetaja, et jumal sulle naeratanud on. — Naeratanud? wõe-jah! tema naeris mind koguni wälja — wastab wana Jaan silmaweega.

Taewaliitlane: Ma usun kindlasti, et sel päewal kui kadund poeg isa juure tagasi tuli, tee kole libe oli, nagu meilgi wiimase auto sõidu ajal.

Maaliitlane: Kuidas nõnda?

Taewaliitlane: Waata piiblis, sarwesiku raamatus on selgesti öeldud: kui isa wälja tuli poega teretama, langes ta tema kaela ja hoidis kõwasti kinni, et mitte maha kukkuda.

Dr. Marine.

Punktipealne tunnistaja.

Rahukohtunik ülekuulab tunnistajat:

„Noh, mis Teie nägite?“

„Ega's ma pime pole — kõik nägin.“

„Kes lõi esimesena, Sininukk wõi Kutskuts?“

„Muidugi Kutskuts Sininukki. Seda nägin ma oma silmadega. Kutskuts lõi enne . . . Aga waat, seda ma ei näinud, wõib olla Sininukk häigas Kutskutsile enne seda ühe wopsu ära . . . Ma olin siis juba wälja läinud.“

Prz.

Sic transit gloria mundi!

Wene monarhism: „Kaput! . . . Mu kaks kõige paremat tuge, mis [redacted] töötoas kinni-
paigatud ja üle poleeritud, on murdunud . . . Boshe [redacted] oroni . . .“

U. Hark

Järgmine „Meie Mats“, nr. 26 ilmub laupäeval, 16. augustil.